

ZagrabiZaInfo

Zakaj ZagrabiZaINFO?

Naš namen je ozaveščanje in informiranje o spolnem nadlegovanju na delovnem mestu v okviru študentskega dela v Sloveniji ter kje lahko najdeš pomoč, če se ti to zgodi. Za projekt smo se odločile zaradi sledečih razlogov:

Vsaka izmed članic projekta je imela izkušnjo ali pozna osebo z izkušnjo spolnega nadlegovanja v okviru študentskega dela.

Nobena izmed nas ni našla ustrezne podpore in pomoči.

Ugotovile smo, da so dotične informacije za našo ciljno populacijo trenutno težko dostopne in/ali pomanjkljive.

DEFINICIJA SPOLNEGA NADLEGOVANJA

Spolno nadlegovanje definiramo kot nezaželeno ravnanje spolne narave in drugo ravnanje temelječe na spolu, ki ogroža dostojanstvo žensk, moških in ostalih spolov na delovnem mestu. Nezaželeno ravnanje spolne narave je lahko fizično, verbalno ali neverbalno dejanje.

Ocena hitrega stanja preko internetnega anketnega vprašalnika:

Sodelovalo je 137 oseb

81% dijakinj_ov in študentk_ov bi se posluževalo informacij o tem kaj storiti v primeru spolnega nadlegovanja na delovnem mestu v okviru študentskega dela

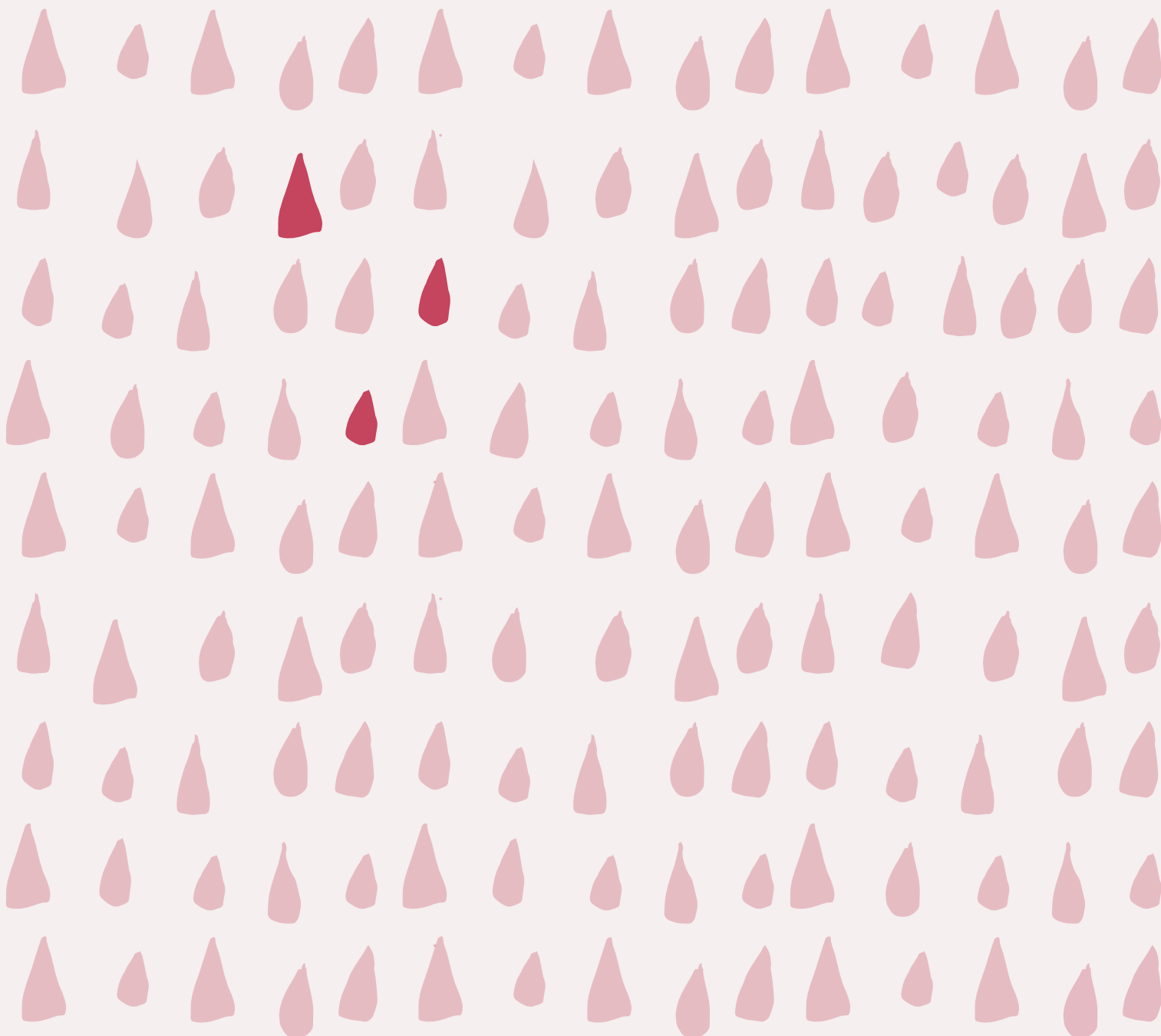

50% oseb je že bilo deležnih spolnega nadlegovanja na delovnem mestu v okviru študentskega dela

55% udeleženk_cev ankete pozna vsaj eno osebo, ki je že bila deležna spolnega nadlegovanja na delovnem mestu v okviru študentskega dela

Samo tri osebe so poiskale pomoč

PSIHOSOCIALNA PODPORA

V primeru psihosocialne stiske, želje pogovoru, morebitnih vprašanj in iskanju pomoči, se lahko obrnete na naslednje organizacije/institucije/društva:

Svetovanje po telefonu

Fakulteta za psihoterapevtsko znanost Univerze Sigmunda Freuda v Ljubljani - vsak dan, od ponedeljka do petka, med 10. in 12. uro.

Telefonska številka: 01 306 41 14

Psihiatrična Klinika Ljubljana - vsak dan med 19.00 - 7.00 zjutraj (pomoč v nočnih urah).

Telefonska številka: 01 520 99 00.

TOM (preko telefona ali v spletni klepetalnici, dosegljivi so tudi na tom@zpms.si)

- vsak dan (tudi ob nedeljah in praznikih) med 12.00 in 20.00. Telefonska številka: 116 111

SOS telefon za žrtve nasilja (preko telefona ali na drustvo-sos@drustvo-sos.si)

- 24h na dan. Telefonska številka: 080 11 55

SOS osebno svetovanja (preko SOS telefona ali na sostelefon@drustvo-sos.si)

- vsak delavnik od 9.00 do 15.00. Telefonska številka: 080 11 55

Svetovanje v živo

Ženska svetovalnice za žrtve nasilja

ponedeljek, sreda in četrtek od 9.00 do 19.00 ter
torek in petek od 8.00 do 16.00 po predhodnem ustnem, pisnem - zenska@svetovalnica.org ali
telefonskemu dogovoru. Telefonska številka: 01 25 11 602 ali 040 359 909.

Društvo za nenasilno komunikacijo - vsak delovnik med 8.00 in 16.00.

Telefonska številka v Ljubljani: 01 43 44 822 in 031 770 120 in v Kopru: 05 63 93 170 in 031
546 098. Po dogovoru, na njihovi lokaciji. Lahko se obrnete tudi na info@drustvo-dnk.si.

Zavod študentska svetovalnica - osebno vsako sredo od 12.00 do 17.00 na Pivovarniška ulica 6, Ljubljana. Ostale dni se na njih lahko obrnete preko info@svetovalnica.com.

Psihosocialna svetovalnica za študentke in študente ter zaposlene

na 3 lokacijah:

Pedagoška fakulteta (ob torkih 10.30-12.30 in četrkih od 13.00-15.00 – v sobi 405) - Nina Mešl (nina.mesl@fsd.uni-lj.si), Mojca Šeme (mojca.seme@fsd.uni-lj.si), Tadeja Kodele (tadeja.kodele@fsd.uni-lj.si), Alenka Kobolt (alenka.kobolt@guest.arnes.si), Julija Pelc (julija.pelc@gmail.com), Brina Ornik (brinaeornik@gmail.com), Maja Majcen (maja.majcen@mladizmaj.si) in Matej Vajda (mvajda@gmail.com)

Zdravstvena fakulteta (ob četrkih 12.00-14.00 - v sobi 110A) - Simona Prosen (simona.prosen@pef.uni-lj.si), Tatjana Verbnik Dobnikar (tatjana.dobnikar@guest.arnes.si), Anja Gruden - podpora tudi v angleščini (anja.gruden@pef.uni-lj.si) in Alenka Kobolt (alenka.kobolt@guest.arnes.si)

Fakulteti za matematiko in fiziko (ob četrkih 12.00-14.00 – v sobi 424) - Jana Rapuš Pavel (jana.pavel@pef.uni-lj.si), Mija M. Klemenčič Rozman (mija.klemencic@pef.uni-lj.si) in Tomaž Vec - podpora tudi v bosanščini, črnogorščini, hrvaščini ali srbsščini (tomaz.vec@pef.uni-lj.si)

Center za psihološko svetovanje Posvet

Za mladostnike:

V Ljubljani ali Portorožu se lahko naročite vsak delovni dan med 8.00 in 20.00. Telefonska številka: 031 707 707.

V Celju se lahko naročite vsak delovni dan od ponedeljka do četrta med 10.00 in 18.00 ter ob petkih med 8.00 in 15.00. Telefonska številka: 031 778 772.

Za ostale:

za prvi obisk lahko pokličete na telefonsko številko 031 704 707 ali se oglasite osebno na Tržaški 132 (2.nad., soba 224) v Ljubljani vsak dan med 8.00 in 16.00.

Brezplačni pravni nasvet/pomoč

Če potrebuješ brezplačni pravni nasvet oz. pomoč, se lahko obrneš na spodnje organizacije:

Okrožna sodišča, po obrazcu BPP

https://www.sodisce.si/sodni_postopki/brezplacna_pravna_pomoc/

Zavod študentska svetovalnica- študentski kampus, Pivovarniška ulica 6, 1000 Ljubljana, kontakt: info@svetovalnica.com, uradne ure: vsako sredo od 12:00 - 17:00.
<https://svetovalnica.com/pravno-podrocje/bivanje>

Pravna pomoč za študente_ke na Primorskem: Primorsko svetovalno središče, Čevljarska ulica 27, 6000 Koper, elektronska pošta: info@primss.si.
Od pon-pet: 9:00-12:00/13:00-12:00. Telefonska številka: 041 - 360 - 913
<https://www.primss.si/sl/svetovanja/pravno>

Pravna prva pomoč

pravna.prvapomoc@gmail.com

Facebook: Pravna prva pomoč

Društvo Beli obroč Slovenije

urnik: vsak dan od 8:00 - 16:00

sedež v Ljubljani: 01 430 54 90, 040 772 276 (Cigaletova 7, 1000 Ljubljana)

E-naslov: beliobroc@gmail.com

Enota Celje: 040 533 227 (Kocenova ulica 4, 3000 Celje)

E-naslov: beliobroccelje@gmail.com

Enota Velenje: 040 533 227 (Titov trg 1, 3320 Velenje)

E-naslov: beliobrocvelenje@gmail.com

Enota Koper: 040 699 613 (Gortanov trg 15, 6000 Koper)

E-naslov: beliobroc.kp@gmail.com

<http://www.beliobroc.si/kdo-smo/beli-obroc>

Enota Koper: 040 699 613 (Gortanov trg 15, 6000 Koper)

Enota Celje: 040 533 227 (Kocenova ulica 4, 3000 Celje)

Enota Velenje: 040 533 227 (Titov trg 1, 3320 Velenje).

Na nas se lahko obrne kdorkoli, bodisi žrtev kaznivega dejanja ali posameznik, ki je kaznivo dejanje opazil.

info@svetovalnica.com

info@primss.si

info@ppcenter.si;

beliobroc@gmail.com

ZAKONSKA PODLAGA IN PRAVICE

Pravice:

Pravice, ki jih imaš kot oseba na vseh področjih življenja, prav tako na področju študentskega dela. Spodaj smo nanizale nekaj členov na katere se lahko sklicuješ v primeru spolnega nadlegovanja na delovnem mestu:

21. člen: Varstvo človekove osebnosti in dostojanstva

Zagotovljeno je spoštovanje človekove osebnosti in njegovega dostojanstva v kazenskem in v vseh drugih pravnih postopkih, in prav tako med odvzemom prostosti in izvrševanjem kazni. Prepovedano je vsakršno nasilje nad osebami, ki jim je prostost kakorkoli omejena, ter vsakršno izsiljevanje priznanj in izjav.

23. člen: Pravica do sodnega varstva

Vsakdo ima pravico, da o njegovih pravicah in dolžnostih ter o obtožbah proti njemu brez nepotrebnega odlašanja odloča neodvisno, nepristransko in z zakonom ustanovljeno sodišče. Sodi mu lahko samo sodnik, ki je izbran po pravilih, vnaprej določenih z zakonom in s sodnim redom.

34. člen: Pravica do osebnega dostojanstva in varnosti

Vsakdo ima pravico do osebnega dostojanstva in varnosti.

35. člen: Varstvo pravic zasebnosti in osebnostnih pravic

Zagotovljena je nedotakljivost človekove telesne in duševne celovitosti, njegove zasebnosti ter osebnostnih pravic.

38. člen: Varstvo osebnih podatkov

Zagotovljeno je varstvo osebnih podatkov. Prepovedana je uporaba osebnih podatkov v nasprotju z namenom njihovega zbiranja. Zbiranje, obdelovanje, namen uporabe, nadzor, in varstvo tajnosti osebnih podatkov določa zakon. Vsakdo ima pravico seznaniti se z zbranimi osebnimi podatki, ki se nanašajo nanj, in pravico do sodnega varstva ob njihovi zlorabi.

Pravice povezane s študentskim delom

Zakonska podlaga:

Zakon in členi zakona na katere se lahko sklicuješ, če so na delovnem mestu kršene tvoje pravice in/ali si žrtev spolnega nadlegovanja:

Zakon o delovnih razmerjih (ZDR-1)

6. člen (prepoved diskriminacije in povračilnih ukrepov)

(1) Delodajalec mora iskalcu ali iskalki zaposlitve (v nadaljnjem besedilu: kandidatu) pri zaposlovanju ali delavcu v času trajanja delovnega razmerja in v zvezi s prenehanjem pogodbe o zaposlitvi

zagotavljati enako obravnavo ne glede na narodnost, raso ali etnično poreklo, nacionalno in socialno poreklo, spol, barvo kože, zdravstveno stanje, invalidnost, vero ali prepričanje, starost, spolno usmerjenost, družinsko stanje, članstvo v sindikatu, premoženjsko stanje ali drugo osebno okoliščino v skladu s tem zakonom, predpisi o uresničevanju načela enakega obravnavanja in predpisi o enakih možnostih žensk in moških.

(2) Enako obravnavo glede na osebne okoliščine iz prejšnjega odstavka mora delodajalec zagotavljati kandidatu oziroma delavcu zlasti pri zaposlovanju, napredovanju, usposabljanju, izobraževanju, prekvalifikaciji, plačah in drugih prejemkih iz delovnega razmerja, odsotnostih z dela, delovnih razmerah, delovnem času in odpovedi pogodbe o zaposlitvi.

(3) Prepovedani sta neposredna in posredna diskriminacija zaradi katere koli osebne okoliščine iz prvega odstavka tega člena. Neposredna diskriminacija obstaja, če je oseba zaradi določene osebne okoliščine bila, je ali bi lahko bila v enakih ali podobnih situacijah obravnavana manj ugodno kot druga oseba. Posredna diskriminacija zaradi osebne okoliščine obstaja, kadar je oseba z določeno osebno okoliščino bila, je ali bi lahko bila zaradi navidezno nevtralnega predpisa, merila ali prakse v enakih ali podobnih situacijah in pogojih v manj ugodnem položaju kot druge osebe, razen če ta predpis, merilo ali prakso objektivno upravičuje zakoniti cilj in če so sredstva za doseganje tega cilja ustrezna in potrebna. Neposredna ali posredna diskriminacija so tudi navodila za diskriminiranje oseb na podlagi katere koli osebne okoliščine.

(4) Manj ugodno obravnavanje delavcev, ki je povezano z nosečnostjo ali starševskim dopustom, se šteje za diskriminacijo.

(5) Različno obravnavanje, temelječe na kateri od osebnih okoliščin iz prvega odstavka tega člena, ne pomeni diskriminacije, če zaradi narave dela oziroma okoliščin, v katerih se delo opravlja, določena osebna okoliščina predstavlja bistven in odločilen pogoj za delo in je takšna zahteva sorazmerna ter upravičena z zakonitim ciljem.

(6) Če kandidat oziroma delavec v primeru spora navaja dejstva, ki opravičujejo domnevo, da je bila kršena prepoved diskriminacije, mora delodajalec dokazati, da v obravnavanem primeru ni kršil načela enakega obravnavanja oziroma prepovedi diskriminacije.

(7) Diskriminirane osebe in osebe, ki pomagajo žrtvi diskriminacije, ne smejo biti izpostavljene neugodnim posledicam zaradi ukrepanja, ki ima za cilj uveljavitev prepovedi diskriminacije.

7. člen

(prepoved spolnega in drugega nadlegovanja ter trpinčenja na delovnem mestu)

(1) Prepovedano je spolno in drugo nadlegovanje. Spolno nadlegovanje je kakršna koli oblika neželenega verbalnega, neverbalnega ali fizičnega ravnanja ali vedenja spolne narave z učinkom ali namenom prizadeti dostojanstvo osebe, zlasti kadar gre za ustvarjanje zastraševalnega, sovražnega, ponižujočega, sramotilnega ali žaljivega okolja. Nadlegovanje je vsako neželeno vedenje, povezano s katero koli osebno okoliščino, z učinkom ali namenom prizadeti dostojanstvo osebe ali ustvariti zastraševalno, sovražno, ponižujoče, sramotilno ali žaljivo okolje.

(2) Spolno in drugo nadlegovanje iz prejšnjega odstavka se šteje za diskriminacijo po določbah tega zakona.

(3) Odklonitev ravnanj iz prvega odstavka tega člena s strani prizadetega kandidata oziroma delavca ne sme biti razlog za diskriminacijo pri zaposlovanju in delu.

(4) Prepovedano je trpinčenje na delovnem mestu. Trpinčenje na delovnem mestu je vsako ponavljajoče se ali sistematično, graje vredno ali očitno negativno in žaljivo ravnanje ali vedenje, usmerjeno proti posameznim delavcem na delovnem mestu ali v zvezi z delom.

(5) Delavec, ki je žrtev trpinčenja, ne sme biti izpostavljen neugodnim posledicam zaradi ukrepanja, ki ima za cilj uveljavitev prepovedi trpinčenja na delovnem mestu.

c) Obveznost zagotavljanja varnih delovnih razmer

45. člen (varne delovne razmere)

(1) Delodajalec mora zagotavljati pogoje za varnost in zdravje delavcev v skladu s posebnimi predpisi o varnosti in zdravju pri delu.

(2) Delodajalec mora strokovnega delavca oziroma strokovno službo, ki opravlja strokovne naloge na področju varnosti in zdravja pri delu, obvestiti o zaposlitvi delavcev za določen čas oziroma začetku opravljanja začasnega dela delavcev, zaposlenih pri delodajalcu, ki opravlja dejavnost zagotavljanja dela delavcev drugemu uporabniku.

č) Obveznost varovanja delavčeve osebnosti

46. člen (splošno)

Delodajalec mora varovati in spoštovati delavčevo osebnost ter upoštevati in ščititi delavčevo zasebnost.

47. člen (varovanje dostojanstva delavca pri delu)

(1) Delodajalec je dolžan zagotavljati takšno delovno okolje, v katerem noben delavec ne bo izpostavljen spolnemu in drugemu nadlegovanju ali trpinčenju s strani delodajalca, predpostavljenih ali sodelavcev. V ta namen mora delodajalec sprejeti ustrezne ukrepe za zaščito delavcev pred spolnim in drugim nadlegovanjem ali pred trpinčenjem na delovnem mestu.

(2) O sprejetih ukrepih iz prejšnjega odstavka mora delodajalec pisno obvestiti delavce na pri delodajalcu običajen način (npr. na določenem oglasnem mestu v poslovnih prostorih delodajalca ali z uporabo informacijske tehnologije).

(3) Če delavec v primeru spora navaja dejstva, ki opravičujejo domnevo, da je delodajalec ravnal v nasprotju s prvim odstavkom tega člena, je dokazno breme na strani delodajalca.

Ker ne gre za pogodbo o zaposlitvi, nimaš vseh pravic in obveznosti, ki pripadajo delavcu na podlagi pogodbe o zaposlitvi, kot jih določa Zakon o delovnih razmerjih. V primeru dela prek študentskega servisa se uporabljajo določbe Zakona o delovnih razmerjih o delovnem času, odmorih in počitkih, o posebnem varstvu delavcev, ki še niso dopolnili 18 let ter o odškodninski odgovornosti.

Zgornji odstavek, ki je objavljen na spletni strani e-študentskega servisa napačno povzema člen, ki govori o pravicah študentov. To ureja Zakon o delovnih razmerjih v 7. odstavku 211. člena. In sicer: “(7) V primerih iz drugega, tretjega in šestega odstavka tega člena, v primerih občasnega ali začasnega opravljanja dela dijakov in študentov ter volonterskega opravljanja pripravništva, se uporabljajo določbe tega zakona o prepovedi diskriminacije, enaki obravnavi glede na spol, delovnem času, odmorih in počitkih, o posebnem varstvu delavcev, ki še niso dopolnili 18 let starosti, ter o odškodninski odgovornosti.”

Torej vsi zgoraj navedeni členi Zakona o delovnih razmerjih (ZDR - 1) veljajo tudi v primeru študentskega dela.